

Osavuosisikatsaus 1.1.-30.6.2024

Pelastustoimi- ja turvallisuuspalvelut

Pohjois-Savon hyvinvointialue
Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut toimiala

Johdon katsaus, talousarvion tuloslaskelman toteumavertailu,
investointien toteumavertailu sekä mittaritiedot

SISÄLLYSLUETTELO	SIVUT
Johdon katsaus	1 - 3
Tuloslaskelman toteumavertailu	4
Investointien toteumavertailu	4
Mittaritiedot	5

1TA61 Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut

Toiminta

Pelastustoiminta:

Pelastustoiminta on toteuttanut palveluntuotantoa palvelutasopäätösasiakirjan yleisperiaatteiden mukaisesti. Painopisteitä ovat olleet lakisääteiset tehtävät sekä toiminnan uudelleen organisointi varallaolon sekä työajan muutoksista johtuen. Pelastusasemien suunniteltu henkilöresurssi on ollut vajaa sopeuttamistoimien takia. Akuutteja poissaoloja on paikattu valmiussirroin toisilta pelastusasemilta sekä hälytysvasteiden muutoksilla.

Pelastustoiminta on käynnistänyt palvelutasopäätöksen sisältökirjauksien mukaisesti mm. seuraavat kehityshankkeet: Trail-kalustohallintaohjelman käyttöönotto, alustoiminnan kehittäminen, henkilöstön osaamisprofiilin määrittäminen, pelastustoimen tietopankki, omavalvonnan kehittäminen ja julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminta (TUVE) käyttöönottoprojekti. Sisäisen koulutuksen kehittäminen edellyttää tähän suunniteltua koulutussuunnittelijaa, jonka osalta pelastuslaitos on laatinut kehityshankkehakemuksen.

Pelastustoiminnan valmiuteen sisältyvä vapaamuotoinen varallaolo päättyy seuraavasti: 2.4.2024 sivutoiminen henkilökunta ja välillä 9/2024-12/2024 päällystön vapaamuotoinen varallaolo. Varallaolon päättymisen myötä pelastuslaitos uudistaa samanaikaisesti pelastustoimen johtamisjärjestelmän omalla toiminta-alueella. Johtamisjärjestelmän uudistaminen toteutetaan samanaikaisesti pelastustoimen hallinnonalan (SM) valtakunnallisen johtamisjärjestelmän uudistamisen kanssa.

Pelastustoiminnan palveluyksikkö tuo esille pelastustoimintaan kohdistuvat haasteet ja merkittävät kustannuspaineet. Rahoituksen on oltava riittävää pelastustoiminnan lakisääteisiin tehtäviin ja palvelujen toteuttamiseen (riskiperusteisesti). Kyseessä on pelastustoiminnan palveluiden saattaminen lakisääteiselle tasolle, ei palvelutason parantamisesta suhteessa nykytilaan.

Onnettomuuksien ehkäisy:

Uudet vuoden 2024 aikana rekrytoidut henkilöt on saatu kokonaisuudessaan riviin ja perehdytettyä tehtäviin. Olemassa olevat palotarkastajien virat ovat täynnä ja toiminnot alkavat normalisoitua. OE-toimintoja sekä palotarkastajan työajan käyttöä on tehostettu merkittävästi. Positiivisia tuloksia on saatu esim. tapahtumaturvallisuuden viranomaisyhteistyöhön liittyen.

Toimintoja kehitetään edelleen laajasti. Resurssihaasteita on edelleen osassa toiminnoissa tehostamistoimenpiteistä huolimatta, tästä tärkeimpänä paloriskitoiminta; toimintaa ylläpidetään ja suoritteita tehdään, mutta toiminnon kehittämiseen ja erityisesti viranomaisyhteistyöhön ei ole tällä hetkellä sitouttaa resurssia, mikä haittaa tärkeän viranomaisyhteistyön tekemistä esim. HVA:n sos.terv. viranomaisten kanssa.

Ensihoito:

Ensihoitoa on toteutettu ensihoidon palvelutasopäätöksen mukaisesti. Ensihoitotehtävien määrä on vähentynyt n. 13% viime vuoden samaan seurantajaksoon verrattuna.

Ensivastetehtävien määrä on noussut viime vuoden samaan seurantajaksoon verrattuna. Alue-ensihoidon toimintaa on jatkettu.

Pelastustoimen varautuminen:

Pelastustoimen varautumisessa on merkittävä henkilövajaus ja valmiussuunnittelussa on korjausvelkaa. Pelastuslaitoksen evakuoitaisuunnittelua on edistetty yhteistyössä SM:n, PV:n, Ikaros-verkoston ja kuntien kanssa, muiden keskeisten suunnitelmien päivittäminen on kesken.

Hyvinvointialueen varautuminen:

Konsernihallinnon varautumista ja valmiutta on edistetty ja käsitelty hyvinvointialueen työryhmissä sekä päivitetty valmiussuunnitelmia (esim. HVA viestintä) ja järjestetty onnistuneesti valmiusharjoitus 22.5., johon kuului myös tiedotustilaisuus. Pohjois-Savon hyvinvointialueen evakuoitaisuunnitelma (yleinen osa) on valmis, menossa tarkastus/hyväksyntä. Hyvinvointialueen varautumisessa on merkittävä henkilövajaus.

Turvallisuuspalvelut:

Turvallisuuspalveluiden keskeisenä painopisteenä positiivisen turvallisuuskulttuurin luominen koko hyvinvointialueelle. Taloudellinen tilanne ei ole mahdollistanut riittävää resurssointia mm. vartiointin järjestämiseen ja turvallisuusjärjestelmien ylläpitoon.

Sisäisen valvonnan toteutuminen

Toimialan valvonnan painopisteiksi on määritelty pelastusasemien varallaolon päättymiseen liittyvä pelastustoiminnan suorituskyvyn muutosten tarkastelu sekä pelastustoimen omavalvonnan kehittäminen kiinteäksi osaksi arjen palveluntuotantoa.

Talouden seuranta

Talouden seuranta on toteutettu esihenkilöiden toimesta toimintayksikkötasolla sekä tunnusluvut on käsitelty kaikissa toimialan johtoryhmän kokouksissa. Toimivaltuuksien ylityksiä ei ole havaittu.

Varautuminen

Varautumisen ja valmiussuunnittelun osalta konsernipalveluilla ja toimialalla on tunnistettu kehittämistarpeita lakisääteisten valmiussuunnitelmien osalta, joiden osalta myös Itä-Suomen aluehallintovirasto on kiinnittänyt huomiota.

Palvelu- ja prosessikuvaukset

Toimialan vastuulla olevien palvelujen ylätasoinen kuvaukset (tehtävät ja palvelut –kartta) on laadittu 100 % ARC-järjestelmään (1-vaihe). Palvelu- ja prosessikuvausten laadinnan kokonaisuutta ja aikataulua on

käsittely toimialan johtoryhmässä maaliskuu- ja huhtikuussa 2024. Pelastustoimen tiedonhallinnan kokonaisuus on valmis katselmoitavaksi ja seuraava tapaaminen on sovittu.

Olelliset poikkeamat talousarvioon

Toimintatuotoissa talousarvion raamiin merkittyä 0,575 milj. euroa ei täysimääräisesti pystytä saavuttamaan.

Toimintakuluissa henkilöstökulujen arvioidaan toteutuvan noin 1 milj. euroa talousarviota suurempina. Henkilöstökulujen arvioituun ylitykseen vaikuttavat mm. järjestelyvaraerä, hoitotason ensihoitajille 1.2.2024 alkaen maksettu lisä sekä sopimushenkilöille suunniteltu aktiivisuusraha, joita ei voitu huomioida talousarvion yhteydessä. Kasvaneet työtaturma- ja sairauspoissaolot vaikuttavat määräaikaisen henkilöstön palkkakulujen kasvuun. Kesäajan pitkäkestoiset ja runsaslukuiset maastopalot ovat lisänneet henkilöstökuluja.

Palvelujen ostojen arvioidaan toteutuvan 0,6 milj. euroa talousarviota suurempina. Palvelujen ostojen arvioituun ylitykseen ovat vaikuttamassa mm. tietohallinnosta siirtyneet virvekäyttökustannukset sekä vartiointipalvelujen talousarviota suurempi ennuste.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen sisäisten ohjeiden mukaisesti toimintakuluihin arvioidaan siirtyvän talousarviomuutoksilla toimialan osuus järjestelyvaraerästä sekä virvekäyttökustannukset. Järjestelyvaraerän euromäärä täsmentyy hyvinvointialueen henkilöstöhallinnon ilmoittaman laskelman jälkeen.

Ensihoitopalveluun sisältyvän Sote-sopimuksen takautuvat palkankorotukset tulivat voimaan 1.2.2024 alkaen ja ensihoitohenkilöstön tehtäväkohtaisten palkkojen korotus 1.6.2024.

Toimialan toimenpiteet talousarvion pitävyyden varmistamiseksi

PELASTUSTOIMI JA TURVALLISUUSPALVELUT SITOVAT TAVOITTEET, 1000 €	AlkuperäinenTA2024	Muutettu TA2024	Tot. 1-6/2024	Tot.-%
Toimintatuotot	3 200	3 200	1 117	34,9
Toimintakulut	-29 950	-29 994	-15 485	51,6
Toimintakate	-26 750	-26 794	-14 368	53,6

Talouden ennustetta ja toteutumista seurataan kuukausittain palveluyksiköittäin ja toimintayksiköittäin esihenkilöiden toimesta.

Pelastustoiminta on laskennallisesti sopeuttanut pelastusasemien henkilövahvuutta 24 htv:n osalta. Sopeutustoimenpiteet kohdistuvat Kiuruveden, Lapinlahden, Nilsin, Leppäviran, Suonenjoen ja Varkauden pelastusasemille. Sopeutustoimenpiteet konkretisoituvat vaiheittain vuoden 2024 aikana.

Turvallisuuspalvelut on karsinut vartiointisopimusten sisältöä ja siirtänyt mm. hälytys- ja tilausvartiointikustannuksia yksiköille. Turvatekniikkaan liittyviä elinkaarivaihtoja ei ole tehty ja varustehankintoja on sopeutettu talousarvion mukaiseksi.

Tuloslaskelman toteutumisvertailu

1TA61 PELASTUSTOIMI JA TURVALLISUUSPALVELUT

KESÄKUU	Ta2024	Toteuma	Tot.%	TP2023
Myyntituotot	73 866	30 089	41 %	453 897
Maksutuotot	777 211	294 521	38 %	649 053
Muut toimintatuotot	585 923	119 560	20 %	115 995
Tuet ja avustukset	1 763 000	673 181	38 %	1 869 875
TOIMINTATUOTOT	3 200 000	1 117 351	35 %	3 088 820
Henkilöstökulut	-25 036 546	-12 704 848	51 %	-24 513 262
Palvelujen ostot	-2 834 560	-1 802 322	64 %	-2 784 268
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 529 095	-723 983	47 %	-1 575 819
Avustukset	-92 150	-69 175	75 %	-94 675
Vuokrakulut	-461 779	-168 437	36 %	-305 293
Muut toimintakulut	-39 707	-16 673	42 %	-32 723
TOIMINTAKULUT	-29 993 837	-15 485 438	52 %	-29 306 040
TOIMINTAKATE	-26 793 837	-14 368 087	54 %	-26 217 221
Rahoitustuotot ja -kulut	0	-108		-285
VUOSIKATE	-26 793 837	-14 368 195	54 %	-26 217 506
Poistoeron vähennys	53 119	30 086	57 %	63 987
TILIKAUDEN ALIJÄÄMÄ	-26 740 718	-14 338 109	54 %	-26 153 519

Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut

INVESTOINNIT	TA2024	Tot.1-6/2024	Tot.%
INVESTOINTISUUNNITELMA 2024	1 520 000	142 054	9 %
V. 2023 SIIRTYNEET INVESTOINNIT	630 000	566 022	90 %
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	2 150 000	708 076	33 %

Investointisuunnitelmaan 2024 hyväksytyt ja vuodelta 2023 siirtyneet kalustoinvestoinnit ovat toteutumassa 100 %:sti.

Mittarit	Tavoitetaso	Toteuma 1-3/2024	Toteuma 1-6/2024
Pelastustoiminnan tehtävämäärä	4 050	873	2 031
Yksiköiden yhteenlaskettu henkilömäärä pelastustoiminnan tehtävässä	5	5	5
Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaika (mediaani)	9:15 min	8:43 min	9:23 min
Palotarkastusten valvontasuunnitelman toteutuminen (valvontakohteet A1-A8, hoito- ja huoltolaitokset, omavalvontakohteet)	100% 1.900	12% 230	29% 557
Turvallisuuskoulutukseen ja -viestintään osallistuneet henkilöt	41 000	11 973	27 853

Edistää hyvinvointialueen strategisia	Toteuma 1-3/2024	Toteuma 1-6/2024
<ul style="list-style-type: none"> • Pohjoissavolaisten terveys, hyvinvointi ja turvallisuus • Vahvistamme ennaltaehkäiseviä ja perustason palveluita. • Työmme on laadukasta ja asiakaslähtöistä. • Talous on tasapainossa. 	<ul style="list-style-type: none"> * Pelastustoimi on ihmisten turvallisuudelle tärkeä toimija * Pelastustoimen palvelut toteutuvat riskeiltään samankaltaisilla alueilla yhdenmukaisesti * Pelastustoimen palvelut tuotetaan vaikuttavasti lähipalveluna * Pelastustoimen palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti 	<ul style="list-style-type: none"> * Pelastustoimi on ihmisten turvallisuudelle tärkeä toimija * Pelastustoimen palvelut toteutuvat riskeiltään samankaltaisilla alueilla yhdenmukaisesti * Pelastustoimen palvelut tuotetaan vaikuttavasti lähipalveluna * Pelastustoimen palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti